

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA KULTURO

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Kulturni
bazar
2022

cankarjev dom

PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA

31. marec 2022

v Cankarjevem domu, Prešernova cesta 10, Ljubljana

Kulturni bazar 2022 prinaša bogat program strokovnega usposabljanja. Več kot štirideset dogodkov na ta dan udeleženkam in udeležencem omogoča, da si program oblikujete po svojih potrebah in željah.

Osrednja tema Kulturnega bazarja 2022 je **Kultura in umetnost/blagostanje¹ družbe in posameznika**. Skozi predavanja, predstavitve, delavnice, razstave in pogovore se bomo spraševali, kaj je blagostanje, kako ga razumemo v polju kulture in umetnosti, kakšno mesto imata kultura in umetnost pri gradnji blagostanja družbe in posameznika, kje je mesto kulture in umetnosti v pojmovanju blagostanja na različnih področjih (zdravja, sociale, prostora, okolja ...), kako kultura in umetnost prispevata h kakovosti bivanja v urbanih okoljih in kako na podeželju, kako pripomoreta k posameznikovemu in družbenemu blagostanju.

Strokovno usposabljanje namenjamo:

- strokovnim delavkam in delavcem iz vzgoje in izobraževanja:
 - vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
 - osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
 - glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz,
 - Zavoda RS za šolstvo, Centra RS za poklicno izobraževanje, Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, CMEPIUS-a, Andragoškega centra RS idr.,
- strokovnim delavkam in delavcem ter študentkam in študentom različnih fakultet in akademij;
- strokovnim delavkam in delavcem iz kulture ter kulturnim ustvarjalkam in ustvarjalcem;
- strokovnim delavkam in delavcem širše strokovne javnosti, ki lahko pri svojem delu vključujete kulturnovzgojne vsebine;
- načrtovalkam in načrtovalcem politik ter strokovnim delavkam in delavcem na pristojnih ministrstvih in državnih ustanovah, ki v različnih resorjih skrbite za programe in projekte za otroke in mladino;
- načrtovalkam in načrtovalcem politik ter strokovnim delavkam in delavcem v občinah in lokalnih skupnostih, ki skrbite za kulturo in izobraževanje oz. družbene dejavnosti;
- staršem in drugim družinskim članicam in članom ter vsem, ki želite otrokom in mladim približati kakovostne kulturne vsebine, jim zagotoviti ustvarjalno preživljanje prostega časa ali pa skrbite za kakovostno družinsko kulturno pismenost;
- vsem, ki vas zanima kultura in kulturno-umetnostna vzgoja.

1 »Well-being« – različne stroke oziroma področja uporabljajo tudi izraze, kot so dobrobit, blaginja, dobro počutje, kakovost bivanja in podobno.

Partnerji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
ZDRAVJE

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

CMEPIUS
Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

Častna pokroviteljica

Slovenska
nacionalna komisija

PRIJAVE

Udeležbo na strokovnem usposabljanju Kulturni bazar 2022 si zagotovite z e-prijavo, ki je vaša vstopnica na izbrane dogodke.

Program je zasnovan tako, da so vsebine zanimive za vse naštete skupine strokovnih delavk in delavcev, zato tega pri posameznih dogodkih ne navajamo posebej. Pri dogodkih, pri katerih je vsebinski poudarek prilagojen določeni skupini v okviru vzgojno-izobraževalnega sistema, je to posebej označeno (vrtec – V, osnovna šola – OŠ ali posamezna vzgojno-izobraževalna obdobja – VIO: 1 – prvo VIO, 2 – drugo VIO, 3 – tretje VIO, srednja šola – SŠ).

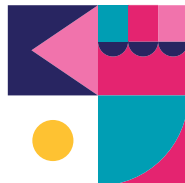
Če si želite izbrati program, ki vam bo najbolj po meri glede na vaše zanimanje in področje dela, vam priporočamo, da se prijavite čim prej, **saj je število sedežev v dvoranih in predavalnicah omejeno.**

Prijavo pošljite čim prej, najpozneje pa do 24. marca 2022.

Potrdilo o udeležbi na strokovnem usposabljanju lahko prejmete vsi, ki se udeležite dogodkov v skupnem obsegu **vsaj osmih šolskih ur.**

Udeležite se lahko tudi le posameznih dogodkov, vendar je tudi v tem primeru **potrebna e-prijava (kot vstopnica).**

Udeležba na strokovnem usposabljanju je za vse udeležence brezplačna.

Izrazi v besedilu, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola.

8.45–9.00

Pozdravni nagovori

Cankarjev dom; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Ministrstvo za kulturo

9.00–10.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Umetnost kot preplet čuta, misli, giba in čustev: neurobiološke poti k blagostanju človeka in družbe
predavanje

Predava: prof. dr. Zvezdan Pirtošek, neurolog, predstojnik Katedre za neurologijo Medicinske fakultete UL

Neuroznanstvene raziskave zadnjih dveh desetletij vse bolj jasno odkrivajo, da ima umetnost pomemben vpliv na možganske procese – omogoča namreč integracijo čutilnih, pozornostnih, spoznavnih, čustvenih, motoričnih in avtonomnih procesov, kar se fenomenološko lahko prevede v občutenje blagostanja. Pomembno je razumeti, da se ta integracija najbolj učinkovito vzpostavi že v ranem otroštvu, da pa – vzpostavljena in dograjevana – tudi v visoki starosti omogoča blagostanje in višjo kakovost življenja ter preprečuje ali pa odlaga nekatere nevrološke motnje (npr. demenco). Vstop v umetniško delo v opazovalcu ali poustvarjalcu vzbudi tiste nevalne poti, ki so se porajale pri umetniku, s tem pa dograjevanje, spreminjanje in vzpostavljanje novih možganskih povezav; govorimo o procesu nevroplastičnosti. V predavanju se bomo – skozi študije možganov in klinična opazovanja – vprašali, ali v naših možganih obstaja »center za lepo«, ali lahko doživljanje čudenja, pretresenosti in občudovanja v umetniškem delu ali pa ustvarjanje pomaga pri zdravljenju nekaterih bolezni, pri premagovanju stresa, pri odkrivanju naše zastrte ustvarjalnosti, pri

kakovostnem staranju in ne nazadnje pri gradnji dobre družbe – kako tudi biološki vidik umetnosti kot prepleta možganskih procesov prispeva k blagostanju bivanja.

Profesor **Zvezdan Pirtošek** je predstojnik Katedre za neurologijo na Medicinski fakulteti in dolgoletni predstojnik Kliničnega oddelka za bolezni živčevja na Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana. Je tudi univerzitetni učitelj na Filozofski in Pedagoški fakulteti ter soustanovitelj srednjeevropskega študija Kognitivna znanost. Glavno raziskovalno področje so nevrodegenerativne bolezni in kognitivna nevroznanost. Za delo na področju demence mu je predsednik RS podelil državno odličje red zaslug.

Neposredni prenos plenarnega predavanja bo na 3. programu Radia Slovenija – ARS.

11.00–12.15

Povodni mož Ambrož

dramska, glasbena in plesna predstava

Poudarek na vsebinah za otroke od 4. do 9. leta

Producent: Plesni Teater Ljubljana; avtorstvo, koreografija in režija: Natalija Manojlovič Varga; soavtorstvo, avtor besedila in soustvarjanje: Andrej Rozman Roza; soustvarjanje in izvedba: Barbara Kanc, Katarina Barbara Kavčič, Tines Špik, Blaž Celarec, Andrej Rozman k.g.

Ambrož živi v svetu, v katerem ni nobenih strojev, nobenih tovarn in trgovin. Iz dolgočasje nagaja ribičem ter se igra z vodnimi živalmi in predmeti, ki jih v njegovo jezero vržejo ljudje na kopnem. Starša sta mu naročila, da si mora nujno poiskati ženo, saj se sicer njihov rod ne bo nadaljeval. Odpravi se na kopno, kjer pa je svet zelo drugačen. Tamkajšnji ljudje nosijo obleke in namesto vode pijejo čudne tekočine.

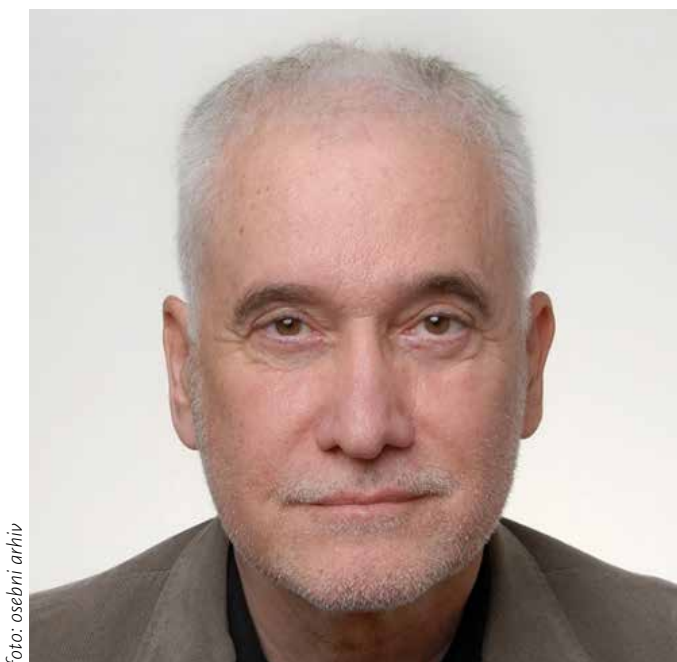

foto: osebni arhiv

foto: Jaka Varmuž

Ne upa se približati nobeni kopenski ženi, dokler ga ena ne prosi, da bi ji odmašil odtok, skozi katerega spušča vso nesnago iz svoje hiše naravnost v reko. Ambrožu se to ne zdi prav, a če se ji hoče prikupiti, mu ne ostane drugega, kot da ji pomaga.

Po predstavi bodo udeleženci spoznali, kako otrokom predstavimo elemente gledališke predstave. Gledalci vseh starosti lahko otipajo luskinast kostum, zaigrajo na glasbilih, narejenih prav za to predstavo, se naučijo kakšne koreografije in sodelujejo v pogovoru o problemih, ki jih odpira predstava.

Predstava je uvrščena na platformo Zlata paličica.

14.00–15.30

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Tudi miši gredo v nebesa

filmska projekcija z uvodom

Poudarek na vsebinah za 6+

Mysi patri do nebe, režija: *Denisa Grimmová, Jan Bubeníček*

Češka/Slovaška/Poljska/Francija, 2021, 86 minut, sinhronizirano, distribucija Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta

Bojevit miška in plahi lisjaček se po nesrečnem pripetljaju nevede znajdetata v živalskih nebesih. V tem nenavadnem okolju morata pozabiti na svoje naravne nagone in na popotovanju po novem svetu združiti moči. Miška in lisjaček po številnih dogodivščinah in nepričakovanih prigodah naposled postaneta najboljša prijatelja. Film *Tudi miši gredo v nebesa* govori o upanju, iskanju ljubezni in pogumu ter o preseganju predsodkov in celjenju starih ran. Pokaže nam, da je vse, kar se zdi že skoraj končano, lahko začetek nečesa novega, in da je mogoče premagati tudi na videz nepremagljive stvari.

foto: arhiv Kinodvora

18.00–20.00

Sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2022

Gajin svet 2

filmska projekcija v navzočnosti ustvarjalne ekipe

Poudarek na vsebinah za 8+

Režija: Peter Bratuša, Slovenija, 2021, 90 minut, slovenščina, distribucija Cinemania

14-letna Gaja, ki živi v družini ločenih staršev, se sooči z nevoščljivimi sošolci, doživi vdor v osebni profil na družabnem omrežju in spozna, kaj pomeni pravo prijateljstvo. Čeprav so počitnice, ko se Gaja z očetom in najstniško sestro Teo odpelje kampirat na morje, se dopust še ne začne. Gaja s pomočjo prijatelja Matica in policijskega inšpektorja reši lastnika bara pred izsiljevalci, spet poveže družino ter s pomočjo prijateljev, mame in Eme, Gajine učiteljice saksofona, osreči tudi očeta.

Gajin svet 2 prinaša zgodbo, ki obravnava pogoste probleme v današnjem času: ločitev staršev, nevarnosti svetovnega spleta; z njo nagovarjamo tako najstnike kot tudi njihove starše. Film nadaljuje uspešnico iz leta 2018 (*Gajin svet*), vendar je zasnovan samostojno, da ga bodo lahko z zanimanjem gledali tako gledalci prvega dela kot tisti, ki se bodo prvič srečali z Gajo in njenim svetom.

Ob filmski projekciji bodo predstavljene tudi možnosti za dodatne spremljevalne izobraževalne dejavnosti.

foto: Luka Karlin

KOSOVELOVA DVORANA

10.30–12.00

Žonglerski koncert

cirkuška predstava

Poudarek na vsebinah za SŠ

Avtorstvo in izvedba: Eva Zibler, Oton Korošec, Tjaž Juvan; režijska pomoč: Nina Ramšak; svetovanje: Mojca Sovdat, Matija Solce, Ravil Sultanov; avtorska glasba: Tjaž Juvan; besedila: Eva Zibler, Tjaž Juvan, Oton Korošec, Otroci socializma; oblikovanje luči: Nina Ramšak, Jasmin Pervanič, Mismo Nismo

V žonglerski predstavi nastopimo z besedili, nastalimi na avtorsko elektronsko glasbo, ki žanrsko preigrava med hip hopom, trapom in elektro punkom. Za predstavo, ki povleče na piknik ali hauba party, sta bistvena žonglerski gib in žonglerski met. V predstavi zmečemo za osemnajst kilometrov tekočega metra leta žogic.

Nasilje je tu in romantika je tam. Je danes koreografija edina stvar, ki nas še lahko poenoti? Če je predstava politična, naj je politična beštija.

»Uprizoritev z raziskovalno naravnostjo do lastnega medija in lucidno subverzivno estetsko lego zavzema jasno umetniško in družbeno držo. Performativni glasbeno-žonglerski trio se domiselno poigrava z rabo cirkuške tehnike in formatom glasbenega koncerta; v dinamičnih žonglersko-gibalnih koreografijah poudarja ritem žongliranja in muzikalčnost telesa v sozvočju z avtorsko elektronsko glasbo, ob tem pa v izpovednem gledališkem kontekstu preobrača veščino, dosežke in napake ter premišljuje stereotype pop kulture, glasbeno zabavne industrije in družbenih podob. Z eklektičnim prisvajanjem v ubrano celoto ustvari izvirno pozicijo alternative in mogočega upora, ki kritično motri družbo, v kateri živimo, in načine, na katere se vanjo umeščamo.«

Nika Arhar, Martina Peštaj in Adriana Gaberščik (strokovna komisija Zlate paličice)

Po predstavi bomo na kratko predstavile naš kolektiv. Razodele bomo, kakšen pavšal smo uporabile za izračun metraže leta žogic in predstavile končni obračun, ki izračuna ceno predstave glede na izmerjene tekoče metre. Za konec vam bomo izblebetale še, od kod smo si tako domače s cirkuško pedagogiko! Spremljevalni program po predstavi bo spremljal DJ program Mismo Nismo produkcije.

Predstava je uvrščena na platformo Zlata paličica.

foto: Sunčan Stone

14.00–15.00

Tematski sklop Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika

B-AIR: O vlogi zvočne umetnosti v razvoju, zdravju in boleznih

predstavitev s pogovorom

Izvajajo: prim. Igor M. Ravnik, specialist pediatrije, nevropediater in epileptolog; mag. Saška Rakef, režiserka in vodja projekta B-AIR; mag. Mojca Delač, novinarka, urednica in socialna psihologinja; Sabrina Povšič Štimec, vodja komuniciranja projekta B-AIR

Javni zavod RTV Slovenija, Radio Slovenija od oktobra 2020 skupaj z osmimi partnerskimi organizacijami iz sedmih evropskih držav raziskuje pomen zvočne umetnosti in slušnega kanala za percepcijo, kognicijo, komunikacijo in socializacijo v človekovem razvoju, zdravju in boleznih. V sodelovanju umetnikov, strokovnjakov z različnih področij (od nevroznanosti, razvojne psihologije, pediatrije, glasbene pedagogike, muzikologije do arhitekture, antropologije, sociologije) in novinarjev nastajajo glasbene, igrane, informativne, izobraževalne in raziskovalne vsebine. Predstavitev bo ponudila vpogled v sodobna dognanja in prakso najbolj razvitih evropskih centrov, primere iz prakse – kaj dobrega lahko zvok in v njem utemeljena umetnost (glasba, radijska igra) prinese v življenje posameznika, v krogu življenja, v boleznih in zdravju.

16.00–17.30

Pristopi k filmski vzgoji najmlajših predstavitev

Poudarek na vsebinah za V in OŠ1

Izvajajo: Barbara Kelbl, Kinodvor; Mateja Jagodić, Vrtec Jarše; Jana Pevec, Vrtec Vodmat; mentorici Sara Šabec in Mateja Lukežič

foto: arhiv Kinodvora

Kako najmlajšim otrokom približati film? Projekt *Cine-mini Europe*, katerega partner je Kinodvor, osrednji ljubljanski mestni kino, na to odgovarja praktično: s filmi, dejavnostmi ter gradivi za otroke in pedagoge. Predstavili bomo katalog 26 filmov različnih zvrsti in žanrov, ki so na voljo vrtcem in šolam. Predvsem pa se bomo osredotočili na to, kako lahko dejavnosti ob filmih umestimo v šolski in vrtčevski vsakdan. Spregovorili bomo o tem, kako voditi pogovore, spodbujati filmsko raziskovanje in ustvarjalnost, ter tudi sami preizkusili nekaj dejavnosti. Praktične izkušnje bosta predstavili tudi vzgojiteljici vrtcev Jarše in Vodmat: od priprave na ogled in odzivov otrok pa do vrste ustvarjalnih dejavnosti in povezav z drugimi dejavnostmi v kurikulumu.

ŠTIHOVA DVORANA

8.45–9.00

Pozdravni nagovori

Cankarjev dom; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Ministrstvo za kulturo

(prenos iz Linhartove dvorane)

9.00–10.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Glas je moje vesolje – zven glasu kot zdravje

predstavitve metode ustvarjalne rabe glasu in glasov za spodbujanje izvirne imaginacije, omogočanja dobropočutja kot samopomoč ob vse pogostejši rabi zaslonov / predavanje s predstavitvijo in pogovorom

Izvajajo: Ljuba Jenče, pripovedovalka, pevka, zbirateljica ljudskega izročila, PAJN Zavod za sonaravno bivanje – Hiša izročila Cerknica

Nekoč je človek slišal peti vesolje in je tudi sam z njim pel, pretakal vesolje skozi svoj glas. Vesolje, kjer vse je. Danes ga meri skozi virtualni prostor in je tiho. S tem šibi svoje zdravje in glasovno izražanje. A ljudje še vedno nosimo v sebi inštrument, naš glas, ki je nevidno povezan z našim življenjem in nekako nenavadno je tudi vesolje odtisnjeno v nas. Z ustvarjalno in igrivo metodo ozaveščanja soglasnikov in samoglasnikov razpremo dihalne razsežnosti zajemanja življenja in na novo odstreemo svoj glas, svojo pris(o)tnost. V preprosti lepoti zazibalke ali balade lahko zopet počlovečimo ali poveselimo svet. Navdušimo mlade za tukajšnjo resničnost, ko vesolje lahko zapoje skozi njih.

foto: Jasna Hribernik

10.30–11.30

Raziskovalno učenje in ustvarjalnost v inovativnih učnih okoljih

skupinsko mapiranje in javni pogovor

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajajo: Platforma konS – Zavod Kersnikova, Zavod Aksioma, Zavod projekt Atol, Zavod Cona, Društvo Ljudmila, Univerza v Novi Gorici – Akademija umetnosti, Mladinski center Velenje, LokalPatriot Novo mesto in MKC Maribor

Izvajalci bodo predstavili zemljevid Slovenije, za katerega bodo šole prispevale svoj produkt – vonj, ki ga bodo ustvarile na delavnici *Kakšen vonj ima prihodnost*, ki jo bo Platforma konS predhodno organizirala v njihovem lokalnem okolju. Iz mape bodo naredili artefakt v obliki miselnega vzorca, na katerega bodo strokovni delavci dopisali svojo izkušnjo raziskovalnega učenja. Ob tem bo s sodelujočimi učitelji potekala okrogla miza o raziskovalnem učenju in možnostih povezovanja s formalnim načinom izobraževanja.

Poslanstvo raziskovalnega učenja se odraža v sodelovanju strokovnjakov iz umetnosti, vzgoje in izobraževanja ter znanosti. Z ozaveščanjem navdušujemo mlade o znanstvenih spoznanjih in tehničnih rešitvah, ki spreminjajo naše življenje in družbo v celoti. Mlade in širšo družbo senzibiliziramo za spremembe, razumevanje znanosti, tehnologije in umetnosti ter oblikovanje stališč, ki nam pomagajo razumeti dinamiko sodobne družbe.

Tovrstna odprtost omogoča ustvarjalcem krepitev njihovih potencialov. Ustvarjeni so pogoji za neobremenjeno kreativno raziskovanje, ustvarjanje, refleksijo novih znanj, tehnologij in estetik.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

foto: Hana Jošić

12.30–13.30

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Medresorski vsebinski sklop **Kultura in blagostanje na podeželju**

Zlata ptica

pripovedovanje ljudskih pravljic in razmišljanje o skupnosti

Izvajaja: Anja Štefan, pisateljica, pesnica in pravljíčarka

Anja Štefan, nagrajenka Prešernovega sklada 2022, bo pripovedovala zgodbe iz različnih svetovnih izročil, ki govorijo o moči skupnosti ali o tem, kaj lahko k skupnosti prispeva posameznik. Med pripovedmi bo razmišljala o povezovalni moči pripovedovanja, o njegovi vlogi nekoč in o njegovih možnostih danes, pri čemer bo izhajala iz svojih dolgoletnih pripovedovalskih izkušenj v različnih govornih položajih. Pripovedovanje na poslušalce deluje povezovalno, hkrati pa – če gre za izbrano govorno besedo in dobro zgodbo – tudi v posamezniku krepi občutek ugodja.

foto: Uroš Abram

14.00–15.30

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Višje, hitreje, močnejše – Šport kot del kulturne dediščine slovenskega naroda

okrogla miza

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajajo: prof. dr. Ivan Čuk, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani; Zinka Junkar, Kulturni dom Krško – enota Grad Rajhenburg; dr. Aleš Šafarič, Slovenski šolski muzej in muzej športa; Vilja Lukan, Tržiški muzej; Nataša Robežnik in Andreja Zupanec Bajželj, Muzej novejšje zgodovine Slovenije; dr. Aleksandra Berberih Slana in Simona Tripkovič, Muzej narodne osvoboditve Maribor

V uvodnem predavanju bo prof. dr. Ivan Čuk opisal bogato zgodovino slovenske telesne kulture. Že v *Slavi vojvodine Kranjske* je Valvasor opisal prva tekmovanja – boje čolnarjev. Organizirana telovadba se je začela z ustanovitvijo Južnega Sokola leta 1863, pozneje so se organizirali še kolesarji in planinci. Velik premik v telesni kulturi pomeni delovanje dr. Viktorja Murnika, ki je ustanovil moški vaditeljski zbor 1896 in čez dve leti še ženskega; vaditeljska zbor izobražujeta prve usposobljene iz telesne kulture. Pod Murnikovim

vodstvom je bila ustanovljena prva telesnokulturna in tudi športna slovenska zveza, ki je leta 1907 vstopila v mednarodno zvezo in od takrat Slovenci sodelujemo na velikih tekmovanjih. Tako smo leta 1922 dobili prvega svetovnega prvaka Petra Šumija in 1924 prvega olimpijskega prvaka Leona Štuklja. Poseben vzgon je telesna kultura, in poudarjeno šport, dobila z osamosvojitvijo leta 1991, saj sodi Slovenija na tem področju med najbolj razvite države sveta.

V drugem delu okrogle mize bodo nekateri slovenski muzeji predstavili zbirke in razstave ter spremljajoče pedagoške programe, ki predstavljajo slovenske športnike in njihove dosežke.

Muzej športa, ki deluje v okviru Slovenskega šolskega muzeja, je osrednji muzej, namenjen slovenski športni dediščini. Ker deluje v slabih prostorskih razmerah, svojo dejavnost predstavlja predvsem s predavanji in pisnimi prispevki, na vodenih ogledih skozi gradivo različnih športnih panog pa obiskovalcem strnjeno predstavijo bogato slovensko športno zgodovino in pomen ohranjanja športne dediščine.

Kulturni dom Krško, enota Grad Rajhenburg, bo predstavil prenovljeno razstavo najpomembnejših odličij Primoža Kozmusa in z njo povezane pedagoške dejavnosti. Razstava je primer sodelovanja in povezovanja z lokalnim okoljem, ki privablja tako ljubitelje kulture in športa kot tudi razne protokolarnе skupine.

V Tržiškem muzeju si obiskovalci lahko ogledajo Slovenski smučarski muzej. Razstava prikazuje razvoj smučanja od pradavnine do današnjih dni. Razstavljene so številne smuči, in smučarska oprema. Prikazan je način izdelave smuči v kolarskih delavnicah. Del zbirke je posvečen tudi našim najboljšim alpskim smučarkam in smučarjem.

Muzej novejšje zgodovine Slovenije bo svojo občasno razstavo *V čevljih zmagovalcev: Slovenci in Slovenke ter njihovi športni uspehi* posvetil predstavitvi uspehov in osebnih zgodb slovenskih športnikov in športnic. Z ilustracijami, športnimi vadbami, športnimi rekviziti ipd. bo razstava osvetljevala svet športa in telesne kulture. Predstavljene bodo izjemne osebne zgodbe, kompetence posameznikov in vloženo delo, ki športnikom omogočajo doseg odličnih športnih rezultatov.

Muzej narodne osvoboditve Maribor se ponaša z bogato športno zbirko, ki jo predstavlja na občasnih razstavah, na stalni razstavi *Stoletje sprememb* pa sta predstavljeni legendi mariborskega športa, Josip Primožič - Toš in Leon Štukelj. V letu 2021 je bila tako na ogled občasna razstava *Zavedni duh v zdravem telesu* – 120 let organiziranega slovenskega športa v Mariboru. Predstavljala je vse športne panoge, ki so bile v tem obdobju vključene v današnjo Zvezo mariborskih športnih društev Branik, in športnike, ki so s svojimi uspehi zaznamovali delovanje društva in šport v Sloveniji. Ob stalni in občasni razstavah ponujajo številne pedagoške programe za popularizacijo športa med otroki in mladostniki. Ob tem je ključno tesno sodelovanje z mariborskimi športnimi društvi, ki delujejo pod okriljem Branika.

DVORANA DUŠE POČKAJ

10.30–11.30

Tematski sklop Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika

Čuječnost in sprostitvev s pomočjo ustvarjalnega giba

delavnica

Poudarek na vsebinah za 6+

Izvajajo: Mojca Kasjak, plesalka, koreografinja, plesna pedagoginja

Čuječnost je način zavedanja svojega doživljanja, ki ga spremlja odnos sprejemanja, odprtosti in radovednosti. Ko smo čuječi, je naša pozornost usmerjena na sedanji trenutek.

Namen delavnice je prikaz metode, skozi katero učenci lahko poglobijo stik s samim seboj in z drugimi. Delavnica bo vsebovala sprostitvene vaje, vaje za ozaveščanje zaznav in občutkov, misli, namer ter tudi zunanega dogajanja s pomočjo utelešenega ustvarjalnega giba. Vsebovala bo delo v parih in povezovanje znotraj skupine s ciljem po boljšem samozavedanju in boljšimi vezmi v skupnosti. Delavnica je še posebej namenjena vsem strokovnim delavkam, ki ne vedo, kako umiriti svoje učence ali sebe.

področij umetnosti, razvijanja učečih se skupnosti ter vrednotenja lastne poučevalne prakse. Projekt ob povezovanju z ustvarjalci in institucijami iz umetnosti in kulture opozarja na pomen in vlogo umetnosti v šolskem prostoru. Ob tem ponuja učiteljem in vzgojiteljem priložnost za izmenjavo izkušenj, idej in dobrih praks. Na srečanju bomo z vzgojitelji in učitelji ob predstavitvi projekta spregovorili o pomenu in vlogi umetnosti v vzgojno-izobraževalnem prostoru. Predstavili bomo primere dobrih praks umetnosti ter govorili o priložnostih in pasteh poučevanja umetnosti v izobraževanju.

KLUB CANKARJEVEGA DOMA

10.30–11.15

Vsebine RTV Slovenija za otroke in mlade na zabaven in navdihujoč način

predstavitvev

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajajo: RTV Slovenija – Radio, Televizija in MMC

Lepo povabljeni na druženje z ustvarjalci vsebin za otroke na RTV Slovenija! Si upate sodelovati v kvizu? Se pomeriti v izzivu? Zapeti pesem, postaviti vprašanje? Povedati na glas, kaj si mislite o svetu okrog vas? Vse to počnemo mi, naši otroški in odrasli voditelji, ki naše mlade gledalce nasmejijo in naučijo, informirajo in sprostijo. Točno po njihovi meri. To je odgovornost in poslanstvo nacionalne televizije, ki ga jemljemo zelo resno. In v njem uživamo.

Pa tudi na krompirjev prigrizek smo pomislili! Se vidimo!

foto: Igor Unuk

14.00–15.30

Teden umetnosti v šoli in vrtcu

okrogla miza

Sodelujejo: Primož Krašna, Zavod RS za šolstvo; Aleksandra Kričej, Osnovna šola Koroški jeklarji Ravne na Koroškem, Podružnica Kotlje; Mihaela Gregorc, Gimnazija Ledina, Ljubljana; Andrejka Berce, Vrtec Nova Gorica; Danilo Trstenjak, Lutkovno gledališče Maribor

Projekt, ki ga vodi Zavod RS za šolstvo, poteka pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstva za kulturo že tretje leto zapored.

Teden umetnosti v šoli in vrtcu je bil oblikovan z namenom povezovanja učiteljev, prečnega povezovanja različnih

foto: arhiv RTV Slovenija

12.00–13.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Prostor je omejena dobrina

predavanje

Predava: Tomaž Krištof, Studio Krištof, predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije

Ali se zavedamo, kako je za blagostanje družbe in posameznika pomembna skrb za prostor, ki nas obdaja? Ali se zavedamo, da je prostor omejena dobrina?

Arhitekt Tomaž Krištof bo iskal odgovore na zgornja vprašanja skozi ukrepe in aktivnosti, ki pri nas zagotavljajo ali pa bi morali zagotavljati, da bi lahko mi in naši zanamci bivali v prostoru, ki bi omogočal kakovost našega bivanja.

Otrok se nauči brati najpozneje v prvem razredu osnovne šole, kmalu zatem se spoprime tudi s prvimi pesmicami in z leti z vse zahtevnejšo literaturo. Risarske tehnike in kiparjenje, poslušanje glasbe in petje preizkuša že v vrtcu, skozi vso osnovno šolo sta temu namenjena posebna šolska predmeta, likovna in glasbena vzgoja. Zdi pa se, da je v izobraževalnem procesu od vrtca do konca srednje šole prav arhitektura najmanj zastopana – čeprav velja za umetnost, ki se ji človek v vsakdanjem življenju ne more povsem izogniti. Ali je poučevanje arhitekture nepotrebno, saj jo vendarle živimo in spoznavamo sami, ali pa splošen primanjkljaj tega znanja vodi v nižjo prostorsko kulturo, v dolgoročnejši posledici pa tudi slabšo kakovost bivanja?

14.00–16.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Medresorski vsebinski sklop **Kultura in blagostanje na podeželju**

Kultura kot del povezane podeželske skupnosti

predstavitve dobrih praks

Sodelujejo: Suzana Makič, OŠ Koroški jeklarji, POŠ Kotlje; Eva Turšič, Kulturni dom Cerknica, Irena Pivka, Cona; Ljoba Jenče, Hiša izročila; Valerija Pučko, Mitski park Rodik; mag. Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik; Antonella Bukovaz, Postaja Topolove; mag. Zvonka T Simčič, Zavod CCC; povezuje Irena Cerar

Kaj se zgodi, če kapljo črnila kanemo v kozarec vode?

Vsa tekočina se obarva, preprosto ni več taka kot prej. Kaj se zgodi s skupnostjo na podeželju, če vanjo kanemo »kapljico kulture«? Kaj se iz takšnega stika rodi? Poiskali smo nekaj zanimivih in inovativnih spojev med profesionalno umetnostjo, podeželsko skupnostjo in okoljem. Na osrednjem dogodku medresorskega sklopa *Kultura in blagostanje na podeželju* se bomo osredotočili na dobre prakse povezovanja kulture in umetnosti s kakovostjo bivanja in blagostanjem v ruralnih okoljih, na kulturo in umetnost kot povezovalna elementa skupnosti.

Spoznali bomo *Malo raziskovalno gibalna pot 4. k v šolskem letu 2020/21*, inovativen projekt učencev podružnične šole Kotlje, ki so v okviru ESS projekta *Razvijanje sporazumevalnih zmožnosti s kulturno-umetnostno vzgojo (SKUM)* raziskovali poti in prostore, kjer je odraščal pisatelj Prežihov Voranc. Predstavitve projekta bo pokazala dodano vrednost odpiranja šole v skupnost, v tem primeru sodelovanja šole s profesionalnimi umetniki in strokovnjaki.

Iz Cerknice prihajata zanimivi in nadvse različni praksi. Predstava *Zemljanka Gaja* avtorjev Irene Pivka in Braneta Zormana je nastala v produkciji Kulturnega doma Cerknica in Notranjskega regijskega parka. V predstavi nenavadnega umetniškega formata – je zvočna in pohodna, se gledalci z deklico Gajo odpravijo v gozd ob Cerkniskem jezeru ter se prelevijo v aktivne poslušalce in udeležence. *Mladi čuvarji izročila* pa je izvirni model varovanja nesnovne kulturne in naravne dediščine presihajočega Cerkniskega polja ter medgeneracijski prenos življenjskih veščin lanarstva, izdelovanja tradicionalnega čolna drevaka, destilacije eteričnih olj in kovaštva v *Hiši izročila*, ki jo vodi umetnica Ljoba Jenče. Predstavila bo nekatere njihove aktivnosti in pomen dela z rokami za otroke v naravnem okolju zavarovane lokacije.

Novi *Mitski park Rodik* je čisto svojevrsten spoj bogate nesnovne kulturne dediščine, arheoloških spomenikov in narave. Pripovedno izročilo Rodika je domiselno vtakano v zasnovo dveh tematskih poti. V Centru za obiskovalce Mitskega parka je urejena sodobna interaktivna razstava *Mitske in druge resničnosti*. Projektni uspeh je vrhunski tudi zaradi tesnega in redkega sodelovanja znanstvenikov ter lokalne skupnosti, prejel je drugo nagrado Turistične zveze Slovenije za najboljše tematske poti. V nesnovni kulturni dediščini ostajamo tudi s *Križnikovim pravljničnim festivalom*, najvidnejšim podeželskim pripovedovalskim festivalom pri nas. Gre za festival ljudskih pravljic, ki jih je zapisal eden najpomembnejših zbiralcev slovenske slovstvene folklore, Gašper Križnik iz Motnika, interpretirajo pa jih najvidnejši sodobni pripovedovalci in domačini. Prireditev je plod uspešnega sodelovanja med Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik in lokalno skupnostjo (Kulturnim društvom in Turističnim društvom Motnik). Naslednja projekta sta med vsemi najtesneje povezana s sodobno umetnostjo. *Postaja Topolove/Stazione di Topolò* je mednarodni umetniški festival, ki že 28 let domuje v majhni beneški vasici na italijanski strani Kolovrata. Vsakič znova ponuja vrsto različnih

umetniških dogodkov in delavnic ter privablja vrhunske ustvarjalce iz vse Evrope. Prav zaradi festivala je skoraj zapuščen gorska vasica doživela oživetev. V naraščajoči kulturne in naravne dediščine je projekt LAS Za mesto in vas, ki ga izvaja Zavod CCC s partnerji. Njegov namen je prav ustvarjanje skupnosti s pomočjo sodobne umetnosti, pri čemer so umetniška dela postavljena v prostore, ki sicer temu niso namenjeni – v osrčje Polhograjskih dolomitov.

Dogodek bo povezovala Irena Cerar, pripovedovalka, interpretatorka dediščine, avtorica številnih pravljicnih vodnikov, ki z ljudskimi pripovedmi raziskujejo slovenske pokrajine. Zaključili pa ga bomo z ljudsko pesmijo in glasom umetnice Ljobe Jenče.

DÓBER TEK
Slovenija

Nacionalni program o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

STEKLENA DVORANA LILI NOVY

10.30–11.15

Umetniška dela kot izhodišče za razpravo: razmislek o spolu, družbeni moči in opolnomočenju skozi umetnost

delavnica in predstavitev izobraževalnega priročnika za mlade

Poudarek na vsebinah za SŠ in fakultete

Izvajata: Sara Šabec in Tea Hvala, Mesto žensk – Društvo za promocijo žensk v kulturi

Priročnik vsebuje klasična in sodobna umetniška dela ter iztočnice za razpravo o številnih vprašanih, povezanih s spolom in družbeno močjo. V vsebini najdete tudi nasvete in smernice za ustvarjanje prostorov, v katerih vladata zaupanje in samozavest; varnih prostorov, v katerih lahko mladi z vidika spola zastavljajo vprašanja o umetniških delih ter tako načnejo razpravo o spolih in neenakih razmerjih moči med njimi. Priročnik je namenjen mladinskim delavkam, moderatoricam pogovorov in delavnic, likovnim in socialnim pedagoginjam, socialnim delavkam ter vsem drugim, ki delajo z mladimi. Uporablja ga lahko vsakdo, ki želi sprožiti razpravo o

vprašanih, povezanih s spoli in razmerji moči med njimi. Vizualna umetniška dela (in umetnost nasploh) nam lahko odprejo nove perspektive in pomagajo videti drugače. Vodila nas bodo k ponovnemu razmisleku ne le o kanonu umetnostne zgodovine in muzejev, temveč tudi o našem lastnem pogledu in predstavah, ki jih nezavedno ustvarjamo sami.

Predstavitev priročnika bo spremljala tudi praktična delavnica.

12.00–13.00

Film v gibanju

predstavitev

Poudarek na vsebinah za OŠ3 in SŠ

Izvajata: Ana Cerar in Lorena Pavlič, Zavod Otok

Filmski jezik je močno izrazno sredstvo, ki spodbuja povezovanje in opazovanje sveta okrog nas. Zavod Otok od leta 2018 kot edina slovenska partnerska organizacija sodeluje v mednarodnem projektu *Moving Cinema* ali *Film v gibanju*, ki povezuje sorodne filmske iniciative iz petih evropskih držav: Španije, Nemčije, Litve, Srbije in Slovenije. Aktivnostim projekta v letih 2020–2022 je bila že tretjič zapored dodeljena podpora podprograma Ustvarjalna Evropa MEDIA. Cilj projekta je ustvariti močno vez med mladimi in filmsko ustvarjalnostjo ter vzgajati samostojne, razmišljujoče in kritične mlade gledalce. Posebna pozornost je posvečena povezovanju različnih starostnih in družbenih skupin, saj z izvajanjem različnih programov povezuje mlade med 12. in 19. letom, učitelje, filmskovzgojne in festivalske delavce, filmske ustvarjalce in družine. Projekt vključuje oba temeljna pristopa kulturno-umetnostne vzgoje, in sicer tako učenje in vzgojo o filmski umetnosti kot tudi učenje in vzgojo s filmsko umetnostjo, pri čemer je prvemu posvečenega precej več časa in aktivnosti. Filmskovzgojni strokovnjakinji zavoda Otok bosta predstavili metodo in aktivnosti projekta, ki se vsaj še do konca leta 2022 izvaja tudi v slovenskih šolah.

foto: arhiv Zavoda Otok

14.00–15.15

Kulturni bazar v regiji: refleksija v mariborski družbi

predstavitve nacionalnega medregijskega usposabljanja in treh partnerskih projektov

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajalke: Marjetka Bedrač, Center judovske kulturne dediščine (CJKD) Sinagoga Maribor; Urška Košica, Narodni dom Maribor; Mojca Redjko, Kulturni bazar v regiji 2021

Osrednja pozornost *Kulturnega bazarja* v Mariboru novembra 2021 je bila namenjena načrtnemu razvoju kulturno-umetnostne vzgoje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih podravske, pomurske in koroške regije ter prepoznavanju prednosti, ki jih prinašajo inovativno snovanje, sodelovanje in partnersko povezovanje vseh treh deležnikov. Posredovali bomo posebnosti in ugotovitve lanskega usposabljanja ter prikazali enega od konkretnih rezultatov podpore lokalne skupnosti – zemljevid kakovostne KUV, ki ga je izdal MKC Maribor. Seznanili vas bomo s projektom *Kulturni dnevnik*, ki vključuje učence od 3. do 5. razreda mariborskih in okoliških OŠ ter v razvoju kakovostnih KUV-vsebin usmerja, povezuje ter spodbuja javne in nevladne kulturne organizacije.

CJKD Sinagoga Maribor, nacionalni koordinator za Slovenijo, pa bo predstavil mednarodni projekt *Krokus*, ki spodbuja k učenju strpnosti in spoštovanja človekovih pravic.

Skupaj bomo skušali potrditi tezo, da v življenju vsakdo potrebuje čebulico rumenega žafrana ali vsaj ta pravi zemljevid!

15.45–16.45

Tematski sklop Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika

Varovanje kulturne dediščine – kakovostna prenova za prihodnost

predavanje in delavnica

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajajo: Mateja Hafner, Združenje zgodovinskih mest Slovenije; Mateja Kavčič in Živa Deu, Šola preнове; Maja Štembal Capuder, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana, Center RS za poklicno izobraževanje

Pestra naravna in kulturna krajina ter bogata stavbna dediščina so vrednote, ki jih imamo za samoumevne. Številne generacije so s svojim ravnanjem in gospodarjenjem z naravnimi viri ustvarjale ugodno bivanjsko okolje, tako v mestih kot na podeželju. Stavbni fond, ki se je ohranil, je dragocen vir kakovostnega bivalnega prostora ter ga je vredno vzdrževati in obnavljati ter s tem ohranjati tudi identiteto grajenega okolja. Za posege na stavbni dediščini je treba poznati tradicionalna gradiva in gradbene tehnike, pa tudi

sodobne pristope pri obnovitvenih delih. Zavedamo se, da je treba zanimanje za ohranjanje naravne, nesnovne in stavbne dediščine vzbuditi že pri učencih in dijakih, še posebej tistih iz poklicnih in strokovnih šol pa spodbuditi raziskovanje vrednot grajenega okolja, usmerjeno na prepoznavanje, razumevanje in spoštovanje kulturne dediščine ter tehnik za njeno ohranjanje. Na predavanju in delavnici bomo predstavili izkušnje Šole preнове, ki širi znanje in veščine, potrebne za kakovostno prenovu stavbne dediščine, ter primere aktivnosti, s katerimi lahko vsebine varovanja kulturne dediščine vključimo v pouk na osnovnih in srednjih šolah.

CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

DVORANA M1

10.30–12.00

Pogovor o dediščini

moderiran pogovor

Sodelujejo: mag. Adela Pukl, Slovenski etnografski muzej; Polona Žorž, OŠ Dobravlje – PŠ Vrtovin; Erika Ferfolja Vidič, Šolski center Nova Gorica, SETŠ; Milena Antonič, ZVKDS OE Maribor; povezuje Nataša Gorenc, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Popularizacija kulturne dediščine je širok pojem, s katerim označujemo aktivnosti, ki pomagajo ozaveščati javnost o družbenem pomenu kulturne dediščine.

Zavedamo se, da je dediščina vse okoli nas, v različnih oblikah, detajlih, zgodbah ter se prepleta z našim življenjem in vsakodnevno rutino. Ozaveščanje, izobraževanje, publiciranje, interpretiranje in pripovedovanje o pomenu dediščine potekajo na različnih ravneh. Brez vključevanja kulturnih in vzgojno-izobraževalnih zavodov ter javnosti dediščine v sodobni družbi ni mogoče ohraniti, saj lahko našim zanamcem le skupaj ponudimo znanje, metode in orodja za ohranjanje kulturne in naravne dediščine. Sogovornice s svojim delovanjem prenašajo vrednote in tradicije, ki jih dediščina uteleša. V pogovoru bodo razkrile, kakšne metode in pristope uporabljajo, kako načrtujejo in izvajajo dediščinske vsebine ter s katerimi izzivi se srečujejo.

Kot družba si želimo ozaveščenih posameznikov, ki jim bo mar za kulturno dediščino. Želimo si, da bo ta zaradi sadov naših prizadevanj živela drugačno, boljše civilizacijsko, pojavno in duhovno usodo.

Mi vsi smo, hote ali nehote, soustvarjalci dediščine. Prisluhnite nam.

12.30–13.30

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Lokalno, intimno, skupno predstavitvev

Izvajajo: Lili Šturm, muzejska svetovalka, Mednarodni grafični likovni center (MGLC)

Predstavljena bosta dva projekta, ki ju je MGLC izvajal/jih izvaja v 2021 in 2022. Oba sta vezana na vsebinska izhodišča in potek v MGLC Švicariji. Naslavljata lokalno občinstvo in delujeta z izhodišča empatije, socialne integracije, dobrega počutja.

Stara celina je skupnostni program, ki vključuje starejšo generacijo meščanov in poteka v sodelovanju z Dnevnimi centri aktivnosti Ljubljana. Naslavlja vprašanje prihodnosti, za izhodišče pa jemlje zgodovinski in umetniški okvir Švicarije. V programu sodelujejo umetniki, ki izvajajo delavnice, ter predavatelji iz medicine, nevroznanosti, biokemije in psihologije. Ob programu, ki se je začel junija 2021 in se bo zaključil junija 2022, snemajo tudi kratek umetniško-dokumentarni film.

Nisem sama je projekt, v katerem je umetniška skupina Oloop v sodelovanju z MGLC ustvarjala skupaj s priseljenimi ženskami. Projekt socialne aktivacije priseljenk z različnih delov sveta – Albanke s Kosova in Severne Makedonije, Iračanke, Irančanke, Maročanke, Sirijke, Turkinje in Kurdinje – je potekal vse leto 2021 ter obsegal ogled razstav, kreativne delavnice, delo v Grafičnem ateljeju in ob zaključku projekta razstavo izdelkov v MGLC Švicariji (oktobra 2021). Na razstavi so predstavili dela udeleženk, ki so skozi umetniški medij prelile svoje stiske izločenosti, osamljenosti in izolacije v nov način medsebojnega sodelovanja in zlitja z lokalnim okoljem. Projekt *Nisem sama* je sicer del širšega projekta *Aktivni odnosi II*, ki ga vodi Društvo Odnos z Zavodom Oloop.

14.00–15.00

Spletne platforme na gledališkem področju predstavitvev

Izvajajo: Kriterij, Kritika, Neodvisni, Od malih nog(u), SiGledal, Zlata paličica

V zadnjih letih so nastale različne nove spletne platforme, ki ob portalu slovenskega gledališča SiGledal ponujajo vstopne točke, prostore in orodja za spoznavanje, spremljanje in povezovanje polja uprizoritvenih umetnosti ali gledališča v širšem pomenu besede. Platforme so nedvomno tudi dobrodošel pripomoček strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju pri vključevanju gledališke umetnosti in gledaliških ustvarjalcev v vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Na dogodku bodo predstavljene spletne platforme uprizoritvenih umetnosti: kritiška platforma *Kriterij*, portal za referenčno kritiko, recenzije in refleksijo uprizoritvenih umetnosti *Kritika*, teritorij sodobnih

scenskih umetnosti *Neodvisni*, regionalna platforma za afirmacijo in razvoj gledališča za otroke in mlade *Od malih nog(u)*, portal slovenskega gledališča *SiGledal* in platforma kakovostnih gledaliških predstav za otroke in mladino *Zlata paličica*.

KRITERIJ

kritiška platforma

NEODVISNI

DVORANA M2

10.30–12.00

Pravljični studio delavnica

Poudarek na vsebinah za V in OŠ1

Izvajajo: Špela Frlic, pripovedovalska in vsebinska vodja projekta

Pravljični studio je projekt Vodnikove domačije Šiška, ki se posveča razvoju pripovedovalskih spretnosti pri otrocih. Ekipa strokovnih sodelavcev, pedagogov in ustvarjalcev se v okviru projekta posebej osredotoča na razvoj premišljenih in likovno dovršenih kontekstov, pripovedovalskih elementov ter kulturno-umetnostnih vsebin, ki bi otroke podprli pri samostojnem pripovedovanju zgodb in jih k njemu spodbudili. Sproti ob tem nastaja v praksi potrjena in teoretično podkrepjena pedagoška metodologija, ki želi biti v pomoč in navdih strokovnim delavcem v šolstvu in staršem, ki bi radi pripovedovanje vnesli v pedagoški proces oziroma družinski vsakdan. Na delavnici, ki jo bo vodila pripovedovalka ter idejna in vsebinska vodja projekta Špela Frlic, bomo raziskovali mogoče načine pripovedovalskega dela z otroki.

ilustracija: Matija Medved

12.30–13.15

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Slušna pismenost in pomen osredotočenega poslušanja za otrokov razvoj

predavanje/delavnica

Poudarek na vsebinah za V in OŠ₁, 2

Izvajajo: Klemen Markovčič, RTV Slovenija, in sodelavci

Kot vsega se moramo naučiti tudi osredotočenega poslušanja, ki je sestavni del slušne pismenosti človeka. Poslušati še ne pomeni slišati, še manj razumeti. To je veščina, ki se jo človek mora zavestno učiti. Še posebej v izrazito vizualnem obdobju, ki ga živimo. Radijska ali bolje slušna igra je pri razvijanju tovrstnih veščin še posebej ključna na vzgojno-izobraževalnih stopnjah človeka. Delavnica torej v svoje jedro postavlja praktično uporabo slušne igre kot didaktičnega gradiva, hkrati pa razpira konkretne razmisleke o pristopih k poslušanju, pripravah nanj, o samem stanju. Ključen cilj osredotočenega poslušanja je namreč krepitev abstraktnega mišljenja, kar posamezniku nedvomno širi miselna obzorja in koristi tudi na drugih področjih.

14.00–15.00

Kreativno ustvarjanje v virtualnih okoljih

delavnica

Poudarek na vsebinah za OŠ₃ in SŠ

Izvajajo: Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje, DDTlab (del Mreže centrov raziskovalnih umetnosti MC RUK)

Skozi spletno platformo se učenci ali dijaki seznanjajo z možnostmi ustvarjanja v 3D-okolju, ki ga lahko oblikujejo po lastnem izboru. Na začetku delavnice predstavimo udeležencem aplikacijo in način, kako deluje, jih seznanimo z zakonitostmi dela v virtualnem, 3D-prostoru. Udeleženci nato sami oblikujejo svoj virtualni prostor, ki si ga na koncu lahko tudi ogledajo s pomočjo VR-opreme. Delavnica spodbuja kreativnost mladih v novih medijih ter jim predstavi ves potencial virtualnega okolja za izražanje idej in zamisli.

foto: Lavro Rozina

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in
Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

DVORANA M_{3,4}

8.45–9.00

Pozdravni nagovori

Cankarjev dom; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Ministrstvo za kulturo (prenos iz Linhartove dvorane)

9.00–10.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Kaj se kuha v arhivu? Arhivski viri v stripu

predstavitev

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Sodelujejo: Dunja Mušič, Elizabeta Eržen Podlipnik, obe Zgodovinski arhiv Ljubljana; Kristina Frlic, učiteljica strokovnih predmetov živilstva in prehrane, ter Boris Urh, učitelj likovne vzgoje, oba Biotehniški center Naklo

Arhivi širijo svojo prepoznavnost tudi ob inovativnih projektih v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami. En del poslanstva ohranjanja kulturne dediščine so v Zgodovinskem arhivu Ljubljana strnili v obliki stripa. Potujoča razstava skupaj s katalogom ob kulinarčnih vsebinah in prikupnih ilustracijah nagovarja vse generacije, da si drznejše postati arhivski detektivi. Kako prijetna je lahko izkušnja raziskovanja arhivskih virov, bodo predstavili dijaki Biotehniškega centra Naklo. Svoji domišljiji bodo pustili prosto pot. Obujanje starih kuharskih receptov ob prepletu s sodobno tehnologijo mlade raziskovalce spodbuja h kreativnosti pri snemanju, risanju in kuhanju. Ilustracija, slika ali fotografija namreč pove več kot tisoč besed.

Udeleženci bodo povabljeni k ogledu razstave v stripu *Ljubezen gre skozi želodec* v Prvem preddverju Cankarjevega doma.

10.30–11.30

Da se giba: Zvok in slika

delavnica snemanja zvoka na odlomke igranega ali animiranega filma

Poudarek na vsebinah za V in OŠ₁

Izvajata: Timon Leder in Miha Šajina, Zavod Dagiba

Delavnica je namenjena pedagogom, ki bi želeli po ogledu kinematografskih filmov otroke seznaniti z nastankom filmskega zvoka in glasbe. Zasnovana je bila za namen programa MOL generacije (Kinodvor, Ljubljana) in se izvaja tudi samostojno.

Uvodoma bomo predstavili, kako se z otroki pogovorimo o pomenu zvoka in glasbe v filmih. Otroci ob primerih preizkušajo, kako sinhroni šumi, zvočni efekti in glasba vplivajo na to, kar vidimo. Mentor jim pokaže, kako zvoki v filmu nastajajo s predmeti, ki niso nujno isti kot na sliki. Po kratkem uvodu otroci zvočno opremijo odlomek filma, ki so ga predhodno videli v kinu ali šoli. Snemajo šume, od zelo očitnih do čisto neopaznih, ambientalni zvok in glasbo, primerno razpoloženju filma. Pomagajo si z vsakdanjimi predmeti in glasbili, ki jih imajo v razredu ali šolskih torbah.

12.00–13.30

Z mednarodnim sodelovanjem krepimo, spodbujamo in gradimo ter povezujemo lokalne skupnosti predstavitev s primeri dobre prakse

Izvajata: CMEPIUS – Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

Program Erasmus+, ki ga podpira Evropska unija, ponuja široko paleto možnosti ter priložnosti mednarodnega sodelovanja in povezovanja z različnimi institucijami iz Evrope in širše. Na kratki predstavitvi vas bomo seznanili z možnostmi sodelovanja tako za vrtce in šole kot tudi za različne kulturne ustanove (muzeji, knjižnice ...) in njihove zaposlene. Za ponazoritev bomo predstavili tri primere dobrih praks.

Navdihujoči projekti vam bodo pokazali, kako na pot do dobrega mednarodnega projekta s pozitivnim učinkom na lokalno skupnost.

14.00–15.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Namig za gib

predstavitev priročnika v teoriji in praksi

Poudarek na vsebinah za V in OŠ

Sodelujejo: Nina Meško, doc. dr. Vesna Geršak, urednici, in Saša Lončar, plesna pedagoginja

Priročnik s predlogi za delavnice ustvarjalnega giba je zamišljen kot spodbuda za gibalno-plesno ustvarjanje z otroki ter je namenjen vzgojiteljem in osnovnošolskim učiteljem, da svojo pedagoško prakso obogatijo z ustvarjalnim gibom ter tako otrokom omogočijo, da utelesijo in odgibajo šolske vsebine ter se hkrati ustvarjalno izražajo. V uvodu so trije znanstveni/strokovni prispevki, ki poudarjajo pomen kinestetičnega učenja ter pozitivne učinke vključevanja ustvarjalnega plesa v vrtčevski vsakdan in šolsko bivanje, ki so nastali na podlagi dolgoletnega poglobljenega strokovnega dela in raziskovanja.

Teoretičnemu uvidu sledi 24 namigov za gibalne izzive, ki so jih napisali povabljeni slovenski plesni pedagogi. Vsi plesni pedagogi imajo bogate izkušnje ter svoje delo dojemajo kot veliko odgovornost in pustolovščino, v

kateri se prepustijo lastni domišljiji ter s svojim odličnim občutkom za vodenje ustvarjalnega procesa in slišanja otrok spodbujajo njihovo gibalno domišljijo ter njihovo osebno gibalno-plesno izraznost.

Novi priročnik *Namig za gib* bosta predstavili urednici Nina Meško in doc. dr. Vesna Geršak, ki bosta osvetlili pomen ustvarjalnega giba za razvoj otrok. Sledila bo kratka gibalna delavnica s Sašo Lončar, eno od plesnih pedagoginj, ki je predstavljena tudi v priročniku. Zadnji del bo namenjen refleksiji in vprašanju udeležencev.

15.30–16.30

KREATIVNOST + ODGOVORNOST = PRIHODNOST, Priročnik za odkrivanje kompetenc in želja za poklicno usmerjanje

predstavitev

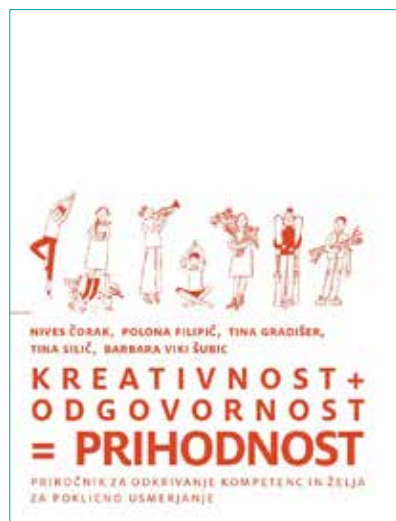
Poudarek na vsebinah za OŠ

Izvajata: Center za arhitekturo Slovenije in Center RS za poklicno izobraževanje

V Centru arhitekture Slovenije smo o vprašanju, kaj so pravzaprav poklici prihodnosti, veliko razmišljali. Kreativno viharjenje možganov nas je pripeljalo do odgovora, da je poklicev prihodnosti najverjetneje toliko, kot je nadobudnih mladih ljudi, njihovih veščin in želja. Priročnik, ki ga bomo predstavili, zato ne niza novih zamisli za poklice prihodnosti. Verjamemo, da so mladi sami temelj in navdih za odkrivanje poklicev prihodnosti, zato smo se osredotočili na pomen kompetenc, ki so mladim v oporo pri oblikovanju lastnih želja po izbiri poklica prihodnosti, pri odločitvah o vrsti šolanja in lastnih strokovnih poteh.

Priročnik želi spodbuditi učitelje, mentorje, spremljevalce, skrbnike in starše mladostnikov, da jim dovolijo sanjati in raziskovati ter jim tako okrepiti vero v znanje in vedoželjnost. Le tako bodo s ponosom udeležali svojo kreativnost in odgovornost v izbranem poklicu prihodnosti.

Ponudba navdihujočih tekstov in delavnic naj mlade navdahne, da prepoznajo svoje kompetence, ocenijo svoja neformalna znanja in ohranjajo vedoželjnost z vseživljenjskim učenjem. Tako bodo v ravnovesju s samimi seboj in v koraku s časom.

DVORANA E1+2

10.30–12.00

Izkušam, ustvarjam, razmišljam in se učim

interaktivna predstavitev pedagoških programov muzejev in galerij za otroke in učence

Poudarek na vsebinah za V in OŠ_{1,2}

Izvajajo: kustosi pedagogi iz slovenskih muzejev in galerij, povezani v Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje Skupnosti muzejev Slovenije

Slovenski muzeji in galerije ponujajo številne pedagoške programe z vseh področij človekovega delovanja. Že dolgo to niso zgolj strokovna vodenja, učne ure z delovnimi listi in suhoparna predavanja, pač pa so sodobni programi, zasnovani z dobršno mero domišljije, aktivnega sodelovanja in zabavnega učenja udeležencev. Ob tem pa imajo jasno začrtane učne cilje, povezane s kurikulumi vzgojno-izobraževalnih zavodov, in skrbijo, da so strokovno na visoki ravni. Udeleženci predstavitve bodo lahko spoznali več zanimivih programov, ki potekajo v različnih slovenskih regijah.

12.30–14.00

Muzejske zmenkarije

interaktivna predstavitev pedagoških programov muzejev in galerij za učence in dijake

Poudarek na vsebinah za OŠ₃ in SŠ

Izvajajo: kustosi pedagogi iz slovenskih muzejev in galerij, povezani v Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje Skupnosti muzejev Slovenije

Najstniki so med najzahtevnejšimi obiskovalci muzejev in galerij. Zato za to starostno skupino pripravljajo posebne pedagoške programe, ki udeležence motivirajo, vsebine pa predstavljajo zanje relevantno in zanimivo. Ob tem imajo seveda jasno začrtane učne cilje, povezane s kurikulumi vzgojno-izobraževalnih zavodov, in skrbijo, da so strokovno na visoki ravni. Udeleženci predstavitve bodo lahko spoznali več zanimivih programov, ki potekajo v različnih slovenskih regijah.

14.30–16.30

Tematski sklop Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika

Dialog kot predpogoj skupnosti: vaja v dialogu

individualna srečanja in pogovor

Poudarek na vsebinah za OŠ₃ in SŠ

Sodelujejo: mlade mladinke in mladinci ter Ana Duša, vodja programa in režiserka

S skupino dvajsetih mladih, starih med petnajst in dvajset let, smo se leto in pol ukvarjali z razmerjem in odnosi med generacijami, generacijskim dolgom in prihodnostjo. Razmišljali smo o družbeni odgovornosti, bremenu in vlogi posameznika znotraj družbe, o možnostih za spremembe.

Sodelujoči, pripadniki različnih generacij, mladi mladinci in mentorji, v procesu sodelujemo kot enakovredni sogovorniki in soavtorji. Klasično hierarhično razmerje učitelj – učenec oz. režiser – igralec zamenjuje razmerje mojster – vajenec, v katerem je starejši mlajšemu hkrati mentor in enakovreden soustvarjalec, prenašalec vednosti in enakovreden sogovornik. Z grajenjem gledališke skupnosti, v kateri vsak prevzema svoj del odgovornosti in v kateri se proces ne konča takrat, ko zapustimo gledališko dvorano, nam je zavestno uspelo ustvariti povezano življenjsko skupnost, ki pljuska čez robove odra in si prizadeva za to, da se sodelujočim mladim omogoči tudi intelektualni vstop v javni prostor. Bistveni del programa so namreč tudi »ostrenje misli«, vadba v prepoznavanju sočasnega družbenega dogajanja in refleksija o njem, artikulacija lastnega, argumentiranega mnenja glede posamičnih družbenih pojavov in dogodkov ter iskanje načinov za vključevanje tega mnenja v javni diskurz. Osnova vsega je dialog dveh posameznikov, v katerem določujoči element ni tisto, kar ju ločuje (starostna in izobrazbena razlika), temveč tisto, kar ju enači: njuna človečnost.

Zato vas vabimo na vajo v dialogu – intimen dogodek med dvema človekoma –, ki bo skušala preseči ustaljena hierarhična razmerja med njima in ju soočiti

kot enakovredna posameznika. Vsak sodelujoči se bo za dvajset minut srečal z mladim mladincem ali mlado mladinko, vrečko z življenjskimi in aktualnimi vprašanji ter izzivom neposrednega in enakovrednega medsebojnega dialoga.

Po individualnih srečanjih bo pogovor o programu *Mlado Mladinsko*.

DVORANA E3+4

8.45–9.00

Pozdravni nagovori

Cankarjev dom; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Ministrstvo za kulturo

(prenos iz Linhartove dvorane)

9.00–10.30

Ščepec bralne kulture

predstavitve projektov in programov bralne kulture

Sodelujejo: Javna agencija za knjigo RS (JAK), Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Slovenska sekcija IBBY in Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Mestna knjižnica Ljubljana, Bralno društvo Slovenije, Mariborska knjižnica – Center za bralno pismenost, Zavod Škratelj

Obiskovalci bodo seznanjeni s projekti in programi, s katerimi se ukvarjajo ustanove na področju bralne kulture. Posebna pozornost bo posvečena tistim, ki so namenjeni šolski populaciji različnih starostnih skupin ter ponudbi za mentorje in strokovno občinstvo. V ospredju bodo tematski sklopi, ki povezujejo KUV z razvojem socialnih spretnosti, lokalnimi skupnostmi, medgeneracijskim sodelovanjem in ozaveščanjem javnosti o učinkih bralne kulture. Izbrane predstavitve se bodo osredotočale na spodbujanje otrok, mladih in tudi starejših k ustvarjalnemu učenju, branju in opismenjevanju skozi umetnost in kulturo.

Javna agencija za knjigo RS bo predstavila projekte bralne kulture (*Rastem s knjigo, Pot knjige* idr.), ki vključujejo, ozaveščajo in spodbujajo medgeneracijsko ter medsebojno povezujejo udeležence vseh področij bralne kulture.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS bo predstavilo projekta *Zlata bralka, zlati bralec* (18 let – polnoletnost projekta) in *Bralni nahrbtniki*, za spodbujanje družinskega branja, ki uspešno širita prizadevanja za dvig bralne pismenosti posameznikov in družbe v celoti ter spodbujata prostovoljno branje v prostem času.

Slovenska sekcija IBBY bo skupaj s **Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo – Mestno knjižnico Ljubljana** predstavila *poslanico ob 2. aprilu 2022* in bralno-spodbujevalno akcijo, ki bo *Leto Ele Peroci* povezala z mednarodno poslanico.

Bralno društvo Slovenije bo predstavilo vsebinske poudarke strokovnega posveta 8. septembra 2022, ki bo v letošnjem letu segel na področje vizualnega. Posvet bo hkrati začetek *Nacionalnega meseca skupnega branja 2022*.

Mariborska knjižnica – Center za bralno pismenost bo predstavila projekte: *#športajmoinberimo* (nov koncept v letu 2022), *ABC bralne pismenosti IV* in simpozij revije *Otrok in knjiga*, ki ga uredništvo in knjižnica pripravljata ob jubileju (50 let).

Zavod Škratelj bo predstavil inovativno obliko povezovanja bralne kulture in doživetij v naravi, ki jih plete v že sedmih poteh *Pravljичno doživljajske transverzale po Sloveniji*.

11.00–12.00

Festival angažiranega pisanja ltn.

predstavitve

Poudarek na vsebinah za SŠ

Sodelujejo: Neža Dvorščak, Kristina Krajnc, Aljoša Harlamov

Festival angažiranega pisanja ltn. je literarni festival, letos bo v organizaciji letno sestavljenega programskega odbora in Vodnikove domačije potekal šesto leto. V enem vikendu bo zaživel v obliki razgibanega programa, ki z vsako izdajo dobi več zagona.

Vsako leto se z javnim pozivom nabere nov programski odbor bralk in bralcev, ki festivalski program snuje že mesece pred njegovo izvedbo. Gre za ustvarjanje skupnosti dijakov/-inj, študentov/-k in bralcev/-k, ki se o knjigah najprej veliko pogovarjajo, nato pa poskusijo literarne zgodbe postaviti v najrazličnejše kontekste; od literarnih zajtrkov, okroglih miz, performansov, koncertov, do novinarskih in kritičkih delavnic.

Vsako leto se z novimi članicami in člani ustvari prepričanih novih idej o tem, kako pisati in brati angažirano ter kako govoriti o angažirani literaturi. Vsakič se festivalu pridružijo številni domači in tuji avtorji in avtorice, izide tudi festivalska publikacija prispevkov.

Festival ltn. z angažirano literaturo vsako leto išče skupne imenovalce najrazličnejših družbenih problemov ter razmišlja o mogočih in nemogočih rešitvah. Predvsem pa gre za prostor marsikaterih priložnosti, z veliko svobode, kjer literatura prosto diha, se usede v odprte glave in zaživi. Čeprav je prav vsaka izdaja festivala ltn. zgodba zase, se vsakokrat izkaže, kako pomembna je pri izzivih, ki nam prihajajo naproti, tesno povezana razmišljujoča skupnost – tudi literarna.

Festival ltn., njegovo pripravo, izvedbo in učinke, bodo predstavili Neža Dvorščak in Kristina Krajnc, članici programskega odbora, ter Aljoša Harlamov, ki bo pojasnil svojo mentorsko vlogo pri festivalu.

14.00–15.15

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Skupno branje

uvodna predstavitev tematike in okrogla miza

Sodelujejo: *Metka Kostanjevec, Barbara Lavrič Ravbar, Diana Pungeršič, Lada Zei*

Vodi in moderira: *Ana Vogrinčič Čepič*

Čeprav nas večina bere po tihem in na samem, to še ne pomeni, da branje ne more biti tudi skupinsko doživetje, niti da se eno in drugo izključuje. Nasprotno, številni primeri dokazujejo, kako zelo so pogovori o branju in knjigah povezovalni, kako poglobljajo prebrano in predvsem zapeljujejo v nova bralna doživetja, a zdi se, da so kljub temu še premalo izkoriščeni. Po uvodni refleksiji na temo skupnega branja bodo sogovornice predstavile svoje primere dobrih praks z različnimi skupinami bralcev in govorile o vsem dobrem, kar takšno druženje prinaša.

Metka Kostanjevec kot knjižničarka skrbi za bralno kondicijo dijakov in profesorjev na Prvi gimnaziji Maribor, učiteljica Barbara Lavrič Ravbar na OŠ Miška Kranjca vodi krožek *Učitelji beremo*, prevajalka in literarna kritičarka Diana Pungeršič na Primorskem moderira bralna kluba *Kira Knjiga* in *Berivka*, nekdanja novinarka Lada Zei pa v Vodnikovi domačiji vodi skupino *Glasno branje za starejše*.

Ana Vogrinčič Čepič je docentka na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, predava na Oddelku za sociologijo in na Oddelku za bibliotekarstvo. Raziskovalno se ukvarja predvsem z bralnimi praksami in v Vodnikovi domačiji vodi individualne intervjuje o branju.

15.45–17.00

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

Prostori branja

okrogla miza

Sodelujejo: *Matevž Granda, arhitekt in izdajatelj ter sourednik revije Outsider; Tina Gregorič, arhitektka, profesorica in soustanoviteljica Dekleva Gregorič arhitekti – avtorji kurirane knjižnice [Dom v Arzenalu] na beneškem bienalu in interiera Centra za poezijo Tomaža Šalamuna; Marko Funkl, župan občine Hrastnik in idejni vodja Bukvarne Zmajeva luknja na Dolu pri Hrastniku; Tina Popovič, idejna vodja Knjižnice pod krošnjami, Vodnikove domačije Šiška in pisarne Ljubljane, Unescovega mesta literature.*

Pogovor bo vodila *Maja Vardjan, arhitektka in kustosinja iz Muzeja za arhitekturo in oblikovanje MAO.*

Fizični prostori pomembno vplivajo na razvijanje veselja do branja in razvoj občinstva.

Na okrogli mizi bomo govorili o pomenu oblikovanja in upravljanja prostorov za razvoj bralne kulture, o zasebnih prostorih (domačih knjižnicah in drugih

prostorih, ki jih za branje vzpostavljamo v domovih), o splošnih in šolskih knjižnicah, knjigarnah ter drugih branju in knjigam posvečenih javnih prostorih.

GALERIJA CANKARJEVEGA DOMA

10.30–11.15, 12.00–12.45

14. Slovenski bienale ilustracije

vodenje po razstavi

V koprodukciji z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov – ilustratorsko sekcijo

Izvajajo: *Cankarjev dom*

Cankarjev dom kontinuirano organizira *Bienale ilustracije* skupaj z ZDSLJU že od leta 1993. Ta likovna manifestacija tako že več kot četrto stoletje združuje starejše in mlajše generacije umetnikov ilustratorjev ter njihove najboljše dosežke potrjuje z nagrado, plaketami in priznanji Hinka Smrekarja. Razstava ves čas ohranja ustvarjalno moč in razkriva odličnost slovenske ilustracije z najrazličnejšimi avtorskimi poetikami, hkrati pa spremlja nove likovne izraze, rešitve in tehnike, saj umetniki ves čas prenavljajo slikarske tehnike, uvajajo elemente filma, stripa, animiranega filma, elektronskih medijev in drugih sodobnih tehnologij.

Razstava je dragocen prispevek k uveljavljanju ilustracije, ki je v svojem največjem segmentu otroške ilustracije nepogrešljiva pri sooblikovanju likovnega razumevanja mladih in najmlajših. Kot takšna je bistvena v vzgojni in izobraževalni vlogi, kjer kot slikovna govorica soustvarja človekovo zavest in likovno občutljivost.

14.00–14.45

Komentirano vodenje po razstavi 14. Slovenski bienale ilustracije z Lilo Prap

Komentirano vodenje po razstavi *Slovenskega bienala ilustracije* bo z ilustratorko Lilo Prap, prejemnico letošnje Nagrade Hinka Smrekarja, ki bo obiskovalce popeljala zlasti po poteh svojega ilustratorskega in literarnega ustvarjanja.

foto: Ales Rosa

VELIKA SPREJEMNA DVORANA in PRVO PREDDVERJE

8.00–18.00

Bazarjeva kul-pot

ogled razstavnih prostorov

V **Veliki sprejemni dvorani** Cankarjevega doma bodo urejeni razstavni prostori, kjer bodo prikazana vsa področja kulturno-umetnostne vzgoje z gradivi, predstavitevami in dodatnimi informacijami. Poseben prostor bo namenjen predstavitvi spletnih vsebin: portali *Kulturni bazar*, *Momus.si*, *Druzina.pismen.si*, *Igriva arhitektura*, *Zlata paličica*, *Katalog pedagoških programov Skupnosti muzejev Slovenije*, platforma *Neodvisni*, aplikaciji *RTV Živ Žav* in *RTV Čist hudo* ...

Na razstavnih prostorih, ki jih pripravljamo z medresorskimi partnerji v **Prvem preddverju**, boste spoznali, kako lahko kulturo in umetnost povežemo z drugimi področji. Poseben prostor bo namenjen **predstavitvi inovativnih oblik dejavnosti na podeželju**, ki povezujejo različne vidike, od zdravja, kmetijstva in gozdarstva, turizma, do varovanje naravne in kulturne dediščine, urejanja prostora in ohranjanja stavbne dediščine ...

Bazarjeva kul-pot bo vključevala izbor potujočih razstav:

Dediči prostora, varuhi pomnikov

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Ob 60-letnici mariborske spomeniškovarstvene službe je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije pripravil monografijo in priložnostno razstavo. Iz različnih zornih kotov, pogledov in perspektiv prikazuje raznovrstno kulturno dediščino severovzhodne Slovenije in razvoj spomeniške službe na tem območju.

12 let Igrive arhitekture

Center arhitekture Slovenije

Razstava predstavlja delovanje izobraževalnega programa o arhitekturi, prostoru in oblikovanju *Igriva arhitektura* od leta 2009. Verjamemo, da dobra arhitektura in urejen prostor spreminjata življenje na bolje. Ta misel vodi naše razmišljanje, ustvarjanje in delovanje.

V okviru programa potekajo številne dejavnosti doma in v tujini, delavnice za otroke v vzgojno-izobraževalnih zavodih, izobraževanja za učitelje, vsakoletni natečaji ob mednarodnem dnevu habitata, priprave didaktičnega gradiva in priročnikov. Program je bil leta 2013 nagrajen s Plečnikovo medaljo za prispevek k bogatitvi arhitekturne kulture.

Ljubezen gre skozi želodec, kulinarika v arhivskih virih

Zgodovinski arhiv Ljubljana

Arhivi so prava zakladnica podatkov. Nemalokrat smo arhivisti pri urejanju in popisovanju arhivskega gradiva presenečeni nad odkritimi dokumenti. Lani najdena kuharska knjiga v Idriji je bila iztočnica, iz katere je zrasla ideja o zgodbi v stripu, ki jo dopolnjujejo zanimiva zgodovinska dejstva in povedni arhivski viri. Z igro besed je nastal tudi prikupen stripovski lik mlade raziskovalke Zale.

Na *Bazarjevo kul-pot* se lahko odpravite kadarkoli od 8.00 do 18.00, za ogled razstavnih prostorov v okviru strokovnega izobraževanja in usposabljanja je vsem priznanih 45 minut, a vas vabimo, da jim namenite več časa – tako se boste lahko podrobneje seznanili s kakovostno kulturnovzgojno ponudbo na različnih področjih kulture ter spoznali različne možnosti za vzpostavitev kreativnih partnerstev s kulturnimi ustanovami in partnerji *Kulturnega bazarja*.

foto: Darja Štravs Trsu

ZUNAJ CANKARJEVEGA DOMA

14.00–15.30

SNG DRAMA LJUBLJANA, MALA DRAMA, Erjavčeva 1

Tematski sklop Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika

Gledališče nas uči in spreminja

delavnica in pogovor

Poudarek na vsebinah za OŠ3 in SŠ

Izvajateljica: Špela Šinigoj, SNG Drama Ljubljana

Na delavnici bomo raziskovali, kako doživljamo gledališko umetnost, kaj se z nami dogaja med predstavo in kako gledališka izkušnja vpliva na nas, ko zapustimo gledališko dvorano. Razmišljali bomo, kako gledališko

doživetje vpliva na poznavanje in razumevanje sebe kot človeka, osebno rast in blagostanje, ter tudi na druge okoli nas in na odnose, v katere vstopamo.

Ogledali si bomo posnetke odlomkov različnih predstav ter opazovali svoje počutje in odzive, delili mnenja in občutke ter ugotavljali, kako nas nagovarjajo različna gledališka izrazna sredstva.

foto: arhiv SNG Drama Ljubljana

BREG PRI LJUBLJANICI

Zbirno mesto: spomenik Ivana Hribarja

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

14.00–15.00

Arhitektura v živo z ladjico:

Mostovi in nabrežja Ljubljanice

Plečnikova vodna os – Plečnikovo leto!

Izvaj: Natalija Lapajne, Muzej za arhitekturo in oblikovanje

Z leseno ladjico se bomo popeljali po reki Ljubljanici ter si s pogosto spregledane rečne perspektive ogledali njene številne mostove in nabrežja ter prisluhnili številnim zgodbam. Ljubljana je naravni spomenik in sestavni del krajinskega parka Ljubljansko barje ter tudi kulturni spomenik državnega pomena. Je bogato najdišče kulturne dediščine – arheoloških najdb. Vse od časa nastanka Emone do zgraditve železnice Dunaj–Trst (1857) je bila Ljubljana tudi pomembna trgovska in prometna pot. V nasprotju z globoko strugo na Barju je bila reka pred regulacijskimi deli, ki so se začela leta 1825 in se v glavnem končala s Plečnikovo ureditvijo bregov v tridesetih letih 20. stoletja, široka in plitva, njeni bregovi pa lahko dostopni.

foto: arhiv MAO

Danes velja za primer dobre arhitekturne prakse, saj je projekt preureditve nabrežij in mostov na Ljubljani v predelu starega mestnega jedra leta 2012 prejel evropsko nagrado za urbani javni prostor. Plečnikova vodna os (nabrežja Ljubljanice z mostovi od Trnovskega pristana do Zapornic) in Trnovski most pa sta del vpisa izbranih del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani na Unescov seznam svetovne naravne in kulturne dediščine.

Voden ogled z ladjico je namenjen strokovnim delavcem v sklopu Plečnikovega leta.

PARK TIVOLI

Zbirno mesto: Grad Tivoli

Tematski sklop **Kultura in umetnost/blagostanje družbe in posameznika**

14.00–15.00

parkŽur

delavnica

Poudarek na vsebinah za OŠ2

Izvajata: Tadeja Pungerčar in Barbara Kapelj, mentorici in avtorici

Udeleženci delavnice bodo spoznali svet sodobnih umetnikov in metodo umetniške raziskave. S poslušanjem in opazovanjem okolja, po katerem udeleženci hodijo vodeno, bodo odkrivali, kako se umetniki senzibilizirajo za dojemanje narave in okolja. Ob poslušanju izbranih zvočnih umetnin bodo dejavno, zabavno in ozaveščeno raziskovali in spoznavali okolico ter se učili o pomenu vzpostavljanja skupnosti in senzibilizaciji za prostor in med seboj.

Delavnica je nastala v okviru projekta *konS*, produkcija zavod Cona.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

foto: Sunčan Stone

S Kulturni bazarjem 2022 se pridružujemo Evropskemu letu mladih in informiramo o dostopnosti kulturno-umetnostne vzgoje za mlade v Sloveniji.

Vabljeni!

Več informacij na <https://kulturnibazar.si/>

Organizatorji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA KULTURO

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

cankarjev dom

Partnerji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
ZDRAVJE

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

CMEPIUS
Center K5 za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

Častna pokroviteljica

unesco

Slovenska
nacionalna komisija

Avtorjem fotografij in slikovnega gradiva se zahvaljujemo za brezplačno objavo.